

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronicon Cisterciensis Ordinis

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1614

De Cisterciensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11259

regulam B. Augustini viuentes, postquam peccatis exigentibus primò modica negligentes paululùm cadere cœperunt, tandem ad tantam dissolutionem plures regulariũ conuentus deuenerunt, quòd viri timorati & prudentes, sub alio habitu & alijs institutis Domino militaturi ab ipsis recesserunt, sicut scriptum est: *fugite de medio Babylonis: saluet vnusquisque animam suam: qui enim tetigerit morticinium immundus erit, & qui tetigerit pietem coinquinabitur ab ea. Corruptunt enim bonos mores consortia & colloquia praua.*

Ierem. 51.

Leuit. 11.

Eccl. 13.

1. Cor. 15.

DE CISTERCIENSIBVS.

Primi igitur Cistertienses nigrum habitum in griseum commutantes, vetera reformare & noua superaddere studuerunt, non solùm à se superflua refecãtes, sed à multis licitis arctiùs abstinendo, *carnem suam cum vitijs & concupiscentijs crucifixerunt, corpus suum castigantes, & in seruitutem redigentes.* Pellibus siquidem & camisijs non vtuntur, neque femoralibus, nisi fortè cum necesse fuerit ipsos equitare: Carnes autem nisi in graui infirmitate non manducant. *Piscibus, ouis, lacte & caseo non vescuntur communiter, quandoque tamen, licet rarò, pietatis & reuelationis intuitu, pro pitantijs & summis delitijs his vtuntur.* Fratres eorum in grangijs & mansionibus extra Abbatiam

Gal. 5.

1. Cor. 9.

Cistertiensiu
vetus
abstinentia.

vinum

vinum non bibunt : habent autem tam monachi quàm alij fratres lectos ex stramine & sagis mediocriter duros , nec mollitie pigros, nec ornatu delictos, in quibus cùm tunica & cuculla vestiti iacent. Media autem nocte surgentes in psalmis, hymnis & canticis spiritualibus, iubilando, & Dominum laudando, vsque ad lucis auroram perseverant, & tunc Primam horam & Missam elacriter in Dei laudem explentes, postquam in capitulo per verba & verbera à peccatis fuerint expiati, residuum diei in labore manuum suarum, & lectione & orationibus, non otiosi aut desidiosi transcurrunt. Silentium autem per totum ferè diem observantes, mutuis colloctionibus & collationibus spiritualibus vnã sibi horam reseruant inuicem consolantes, & inuicem instruentes. A festo Sanctæ Crucis in Septembri (in quo omnibus congregatis Abbatibus capitulum generale Cistertij celebrant) vsque ad Pascha semel in die manducant. Singulis autem annis per vniuersas Abbatis mittunt Visitatores, tam in capite, quàm in membris, absque personarum acceptatione, quæ corrigenda sunt corrigentes, neminem palpantes, nulli adulantes, sed distractione & seueritate ordinis exigente euellunt, & destruunt, disperdunt, & dissipant, ædificant & plantant, secundùm quod viderint

*Capitulum
generale.*

tunc expedire : & præcipuè propter hoc in
 virtute & veritate eorum religio perseverat.
 Modestiam autè in omnibus sectantes, cor-
 poribus suis valdè districti sunt & austeri.
 Pauperibus autem & hospitalibus sua libe-
 raliter exponunt, *tanquam boues de armento* Esai. 62.
Domini paleam manducantes, grana superue- Tob. 31.
 nientibus referuabant. Foris non mansit pe-
 regrinus : & ostiū eorum viatoribus patuit.
*Buccellam suā non comederunt soli, & benedixe-
 runt eis pauperum latera de vellibus ouium sua-
 rum calefacta.* Fama autem & opinione san-
 ctitatis eorū quasi ex odore vnguenti aded
 repleta est tota domus Ecclesiæ Iesv Chri-
 sti, quod non est prouincia vel regio, ad quā
 vinea illa benedicta palmites suos non ex-
 tenderit. Dilatauit Dominus & beata eorum Esai. 54.
 patrona Virgo MARIA (cui vnanimiter Matt. 10.
 & vno humero vbiq; deuotissimè inseruiūt)
 locum tentorij eorum, & non solum vsq; ad
 mare, sed etiā vltra mare propagines ipsorū
 protendit: vt iam per experientiam in se cō-
 pletum agnouerint ; quod ait Dominus in
 Euāgelio: *Centuplum accipient in hoc seculo, &* Matt. 19.
vitam aternā in futuro. Suscitauit autem Do- Marc. 10.
 minus eis à principio nouellæ plantationis
 eorum, Agricola peritum, prudentem & Num. 12.
 sanctū virū, quem inuenit Dominus secundū
 cor suum in omni domo suā fidelissimum, &
 operarium in vinea sua diligentem, & ita Matth. 13.

Luce 12. diosum, qui vniuersæ familiæ Domini de thesauro suo noua proferens & vetera, erogaret tritici mensuram, & daret illi cibum in tempore, sanctum videlicet *Bernardum* Clauvallis Abbatem, totius religionis probatissimam margaritam, lucernam ordinis, & stellam in firmamento Ecclesiæ Dei radiantem, qui non ab homine, neq; per hominem, sed sola Dei inspiratione, præminentem sanctarum Scripturarum accepit intelligentiam, & quasi de ipso Domini pectoris fonte potauit cœlestes aquas, quas diffunderet in plateis multis. Et quoniam potens fuit in opere & sermone, exemplo sanctæ & præminentis conuersationis, & doctrinæ cœlestis prædicationis, sed & virtute miraculorum & mirabilium operum multis factus est odor vitæ in vitam, qui relictis fallacibus mundi blanditijs transierunt ad religionem, asperum & ponderosum mundi huius iugum suauissimo Cisterciensis ordinis iugo, permutantes. Quod enim impossibile hominibus, possibile & facile est Deo. Multos enim vidimus nobiles & delicatos in sæculo cibos carnales quantumcunq; curiosè & sumptuosè paratos fastidientes, ægrotatiuos, & debiles; qui postquam arctam & arduam prædictæ religionis aggressi sunt viam, in ieiunijs & vigilijs, in frigore & fame, & paupertate, Domino seruietes, aridis & insipidis

ves-

vescentes cibarijs, recuperabant sanitatem. unde cum quadam die frater quidam, qui Physicus probatus & nominatus fuerat, in sæculo communes cibos ordinis quasi complexionis suæ contrarios respueret, & alijs fratribus materia scandali singularis effectus fuisset, sequenti nocte vidit in somnis beatam Cisterciensis ordinis aduocatam virginem MARIAM, singulis fratribus quasi in processione transeuntibus in cochleari argenteo & pyxide aurea electuarium tribuentem.

Cum autem ad prædictum Physicum peruentum fuisset, & ipse os suum medicinæ porrigeret, beata Virgo manum retrahens, quasi indignando & increpando, dixit illi: *Medice cura te ipsum.* Multi siquidem viri *Lucæ 4.* sancti à primordijs & prima institutione Cisterciensis ordinis varijs charismatum donis, præter communem religionis obseruantiam, vsque ad tempora nostra inter cæteros *Matth. 5.* præ eminentes, licet latere & abscondi sub modio habuissent in affectu, à Domino tamen manifesti super candelabrū positi sunt in effectū. Alij sermone prædicationis, & gratia ædificationis præpotentes, alij virtute miraculorum & gratia curationum insignes, alij spiritum prophetiæ diuinis illuminati reuelationibus habentes, alij virtute abstinentiæ, & ieiuniorum humanæ possibili-

tatis mensuram excedentes, alij in orationibus & psalmodijs, & laudibus diuinis tanquam à Domino consecuti sunt gratiam & deuotionis suauitatem, muscas morientes, & importunas cogitationes à se penitus abigentes, quod in fine nocturni & matutini officij, sicut adipe & pinguedine vsque ad summum repleti, vellent si esset possibile tēpore nocturno reuertente, rursus iteratum officium inchoare. Vidimus *fratrem quendam mirabilem* à Domino gratiam consecutū: dum enim aliquis peccata sua confiteri nolisset, Deus illi peccata, quæ non erant per confessionem detecta, reuelabat, vt ad confitendum induceret peccatores.

Ecc. 10.

Per fratrem quendam mirabilem Vitriacum intelligit B. Simonem Alnensem, qui an. 1229. obiit. Exstat vitæ eius Atrehabi an. 1600. per Franciscam Moschum edita.

DE MONIALIBVS CISTER- tensibus.

*Vitriaci
testima-
nium de
monialib.
Cistert.*

A Principio autem ordinis feminarum sexus fragilior ad tantæ districtiōnis seueritatem & perfectionis cacumen aspirare non audebat. Nam & viris fortioribus nisi eos Deus confortaret, tantum pondus valdè graue & pœnè intolerabile videbatur. Postea verò deuotæ Deo virgines & sanctæ mulieres feruore spiritus & desiderio foemineum